

REFERAT Socialudvalget 2022-2025 d. 07-05-2025

Mødedato Onsdag d. 07. maj 2025 kl. 08:15

Mødested Medborgerhuset, Sal D

Mødedeltagere Mads Frandsen, Anders Laursen, Gitte Willumsen, Jan Beck-Nielsen, Kern Oddershede, Luis da Silva Martins, Kristian Stride

Indholdsfortegnelse

1. Godkendelse af dagsorden.....	3
2. Temadrøftelse med ledere fra Socialafdelingen.....	4
3. Behandling af budgetopfølgning for bevilling 53 Socialområdet pr. 31. marts 2025.....	5
4. Orientering om nøgletal på Socialudvalgets område.....	9
5. Beslutning om input til anlægsbudget.....	10
6. Drøftelse og beslutning om indhold i ny veteranpolitik for Silkeborg Kommune.....	12
7. Orientering om foreløbigt program for Socialudvalgets inspirationstur 17. juni 2025.....	14
8. Drøftelse og beslutning vedrørende tilbud til børn og unge i familier med misbrugsproblematikk	15
9. Drøftelse og beslutning vedrørende forslag om tilførsel af midler til rusmiddelområdet i forbinde	18
10. Drøftelse og beslutning vedrørende udvalgsmaal for Socialudvalget i 2026.....	21
11. Godkendelse af forhøjelse af anlægstilskud til etablering af skæve boliger på Mølledamsgade, S	22
12. Orientering om handicapsagsbarometer 2024 og Ankestyrelsens vurdering af sager fra Silkebor	24
13. Orientering om magtanvendelser på socialområdet i 2024.....	26
14. Orientering om afrapportering vedr. gravide med skadeligt rusmiddelbrug.....	29
15. Til orientering.....	31
16. Underskriftsside.....	32

Punkt 1: 1. Godkendelse af dagsorden

Beslutning Socialudvalget den 07-05-2025

Dagsorden godkendt.

Beskrivelse af sagen

Dagsordenen skal godkendes.

Punkt 2: 2. Temadrøftelse med ledere fra Socialafdelingen

25/6669

Resume

Socialudvalget drøfter diverse emner med ledere fra Socialafdelingens driftssektioner og myndighedssektionen.

Indstilling

Socialchefen indstiller til Socialudvalget,

- at sagen drøftes.

Beslutning Socialudvalget den 07-05-2025

Drøftet.

Beskrivelse af sagen

Rammen for drøftelsen med ledere fra Socialafdelingen er følgende:

1. Velkomst og rammesætning v. Mads Frandsen (5 min.)
2. Drøftelser i to grupper mellem udvalgsmedlemmer og ledere (45 min.)
 - Ledernes perspektiv på Socialafdelingens arbejde med borgerinddragelse: Hvordan arbejder ledere og medarbejdere med borgerinddragelse i praksis? Hvilke perspektiver ser lederne i at arbejde med borgerinddragelse? Og hvilke udfordringer oplever de?

Temaet lægger sig op af fokus i Socialpolitikken på at invitere ind og er desuden aktualiseret af Socialafdelingens samarbejde med Social- og Boligstyrelsen om forløbet Borgeren ved roret.

- Styrke samarbejde og sammenhæng er et andet fokus i Socialpolitikken. Hvordan ser lederne på arbejdet med at styrke samarbejde og sammenhæng både internt i Silkeborg Kommune – og eksternt med relevante aktører; herunder civilsamfundet? Hvad kræver det af ledere og af medarbejdere? Kan politikerne forbedre rammerne for at styrke sammenhængen i kommunen?
- Øvrige emner, som lederne er optagede af og ønsker, at Socialudvalget viderebringer til det ny Socialudvalg?

3. Fælles opsamling og afrunding af dialogmødet v. Socialudvalget (10 min.)

Punkt 3: 3. Behandling af budgetopfølgning for bevilling 53 Socialområdet pr. 31. marts 2025

25/11902

Resume

Socialudvalget skal behandle resultatet af budgetopfølgningen, som er gennemført pr. 31. marts 2025 for bevilling 53 Socialområdet.

Socialafdelingen og økonomiafdelingen har gennemgået økonomien, og resultatet viser et forventet merforbrug på 18,2 mio. kr. på bevilling 53 Socialområdet. Merforbruget skyldes primært, at der er kommet flere borgere til området herunder meget dyre enkeltsager.

Indstilling

Socialchefen og økonomichefen indstiller til Socialudvalget:

- at resultatet af budgetopfølgningen behandles, og at der godkendes en procesplan for økonomiske omprioriteringer/besparelser inden for udvalgets område
- at bevillingsflytninger og tillægsbevillinger, der indgår i denne budgetopfølgning, indstilles til godkendelse i Økonomi- og Erhvervsudvalget henholdsvis byrådet.

Beslutning Socialudvalget den 07-05-2025

Indstillingen godkendt. Merudgiften er på de eksterne køb, og det er derfor ikke realistisk, at udvalget selv kan indhente merforbruget. Udvalgets fokus er på de fem igangsatte langsigtede spor, så der igangsættes ikke yderligere korrigerende handlinger pt, men udvalget ønsker en dialog med Økonomi- og Erhvervsudvalget om at imødekomme de økonomiske udfordringer.

Beskrivelse af sagen

Budgetopfølgningen og forventet regnskab er lavet med udgangspunkt i forbruget pr. 31. marts 2025. Resultatet af budgetopfølgningen er beskrevet herunder for både drift og anlæg.

Drift

Samlet driftsresultat for bevillingen

Socialafdelingen og økonomiafdelingen har gennemgået økonomien, og resultatet viser et forventet merforbrug på 18,2 mio. kr. for hele bevilling 53 Socialområdet.

Merforbruget fordeler sig sådan her:

- Et merforbrug indenfor servicerammen på 18,6 mio. kr.
- Et mindreforbrug på overførsler på 0,2 mio. kr.
- Et mindreforbrug på øvrig drift på 0,3 mio. kr.

Merforbruget skyldes primært, at der er kommet nye borgere med behov for eksterne tilbud.

De næste afsnit og tabel 1 uddyber det overordnede resultat, og til sidst sammenlignes resultatet af budgetopfølgningen med risikovurderingen behandlet i udvalget i januar 2025.

Forventet merforbrug på myndighed skyldes især flere borgere i eksterne tilbud

Der forventes et merforbrug på myndighed – eksternt køb på 19,1 mio. kr., som primært skyldes, at der i slutningen af 2024 er kommet flere borgere, heraf enkelte borgere med meget dyre indsatser. Flere af disse borgere modtager et eksternt tilbud, som er dyrere end Silkeborg Kommunes egne tilbud. Da borgernes indsatser kom til i slutningen af 2024, ser vi først i 2025 den økonomiske betydning af disse sager. Derudover er taksterne på eksternt tilbud steget med samlet 2 mio. kr. ud over forventningen til almindelig pris- og lønfremskrivning. Denne udvikling er i tråd med de seneste års prisstigninger på eksternt tilbud.

En mindre del af merforbruget på myndighed – eksternt køb skyldes et merforbrug på kontaktperson- og ledsagerordning på ca. 1 mio. kr. og ændrede indsatser og tillægstakster på borgere i interne tilbud. Merforbruget på kontaktperson- og ledsagerordninger skyldes en højere udnyttelsesgrad af eksisterende bevillinger.

Samtidig viser budgetopfølgning på Myndighed – Pladssalg, at der i 2025 forventes 2,4 mio. kr. mere i indtægter fra solgte pladser end budgetteret.

Staben og fælles udgifter

På Staben og fælles udgifter forventes et merforbrug på 2,3 mio. kr., hvilket primært kommer fra annullering af den vedtagne servicereduktion på rengøring (1,2 mio. kr.) og merforbrug på special- og socialtandpleje (1,1 mio. kr.). Den forventede besparelse på rengøringsreduktion var indregnet i budgettet men blev annulleret på Socialudvalgets møde 6. november 2024.

Statsrefusioner er svære at forudsige

Det forventede mindreforbrug uden for servicerammen skyldes primært forventede merindtægter på statsrefusion fra Housing First-indsatser. Men ændringer i refusionsreglerne og indsatserne på forsorgsområdet gør det svært at forudsige refusionen.

I forhold til statsrefusionen på særligt dyre enkeltsager er forventningen i denne budgetopfølgning også usikker. Det skyldes, at der i 2024 er hjemtaget for meget refusion, og at der kan komme nye dyre enkeltsager i 2025. I maj laves den endelige opgørelse af refusionen fra 2024. Den næste budgetopfølgning vil derfor indeholde et mere sikkert estimat på statsrefusionen på særligt dyre enkeltsager.

Budgetopfølgning viser samme forventede forbrug i 2025 som risikovurderingen

Risikovurderingen af budget 2025, som blev præsenteret for Socialudvalget 8. januar 2025, viste et forventet merforbrug inden for servicerammen på 25,6 mio. kr. Risikovurderingen sammenlignede et forventet forbrug på 621,7 mio. kr. med det oprindelige budget for 2025.

Denne budgetopfølgning viser et forventet forbrug inden for servicerammen på 620,9 mio. kr., men merforbruget er kun 18,6 mio. kr. dvs. 7 mio. kr. lavere end risikovurderingen. Forskellen skyldes, at budgettet er blevet hævet med 6,2 mio. kr., og at forventningen til merforbruget er faldet med 0,8 mio. kr. Det øgede budget skyldes primært en overførsel fra regnskab 2024 på 5,2 mio. kr. og demografiregulering på 0,8 mio. kr.

Risikovurderingen og budgetopfølgningen tager afsæt i viden om nuværende borgere, forventet tilgang fra børnehandicap og en prognose for ukendt til- og afgang. Prognoser for til- og afgang er behæftet med meget høj usikkerhed, og der skal kun enkelte meget dyre sager til, før den samlede forventning kan rykke sig markant.

Tabel 1: Forventning til afvigelse mellem korrigeret budget og forventet regnskab opdelt på hovedkategorier, drift (i 1.000 kr.)

Kategori	Korrigeret budget*	Forventet regnskab	Forventet afvigelse**
Myndighed - Eksternt køb	313.198	332.290	-19.092
Myndighed – Pladssalg	-66.209	-68.585	2.376
Udfører	312.954	312.590	364
Staben og fælles udgifter	42.321	44.598	-2.277
Eksterne midler - projekter og arv ved udfører	0	0	0
Serviceudgifter i alt	602.264	620.893	-18.629
Refusion vedr. udgifter til Housing First indsatser	-1.550	-2.122	572

Refusion vedr. særligt dyre enkeltsager	-54.808	-54.808	0
Ældreboliger	1.435	1.704	-269
Overførselsudgifter	1.248	1.073	175
Øvrig drift i alt	-53.675	54.153	478
I alt (samlet drift)	548.589	566.740	-18.151

* Korrigeret budget er inkl. bevillingsflytninger og tillægsbevillinger på denne budgetopfølgning

** - angiver et merforbrug, + angiver et mindreforbrug

Ovenstående tabel giver et overblik over det forventede resultat for året. Det korrigerede budget består af oprindeligt budget samt tillægsbevillinger, bevillingsflytninger og overførsler fra tidligere budget år. En mere detaljeret oversigt kan ses [her](#).

Forslag til procesplan for at opnå balance på budgettet for serviceudgifter

Socialudvalget har fokus på langsigtede investerings- og handlemuligheder for at understøtte budgetoverholdelse. På Socialudvalgets møde i april præsenterede Socialafdelingen en langsigtet handlingsplan med fem udviklingsspor, der kan forbedre mulighederne for budgetoverholdelse på Socialområdet. Udvalget aftalte at arbejde videre med alle fem spor, som er:

1. Kapacitetsudvidelser på eksisterende tilbud og/eller muligheder for at renovere eksisterende bygninger.
2. Kompetenceudvikling af medarbejdere og/eller opnormering med henblik på at løfte flere komplekse sager i egne tilbud.
3. Fortsat styrkelse af samarbejdet mellem det specialiserede børne- og voksenområde.
4. Fortsat udvikling af økonomisk fokus ved yderligere investering i forhandlerfunktion.
5. Perspektiver på muligheder for at fastsætte konkrete serviceniveauer på socialområdet.

Socialafdelingen vil løbende præsentere sager på Socialudvalgets møder, der konkretiserer og realiserer de fem udviklingsspor.

Bevillingsflytninger og tillægsbevillinger

Det opgjorte korrigerede budget er inklusiv de bevillingsflytninger og tillægsbevillinger, der foreslås gennemført ved denne budgetopfølgning. Bevillingsflytninger (flytning af midler mellem bevillinger) godkendes af Økonomi- og Erhvervsudvalget. Tillægsbevillinger (tilførsel/reduktion af den enkelte bevilling via kommunekassen) godkendes af byrådet.

En samlet opgørelse af foreslåede bevillingsflytninger og tillægsbevillinger kan findes [her](#).

De væsentligste bevillingsflytninger er:

- Investering i etablering af to nye boliger i botilbud Birkeparken på 0,6 mio. kr. § 107-pladser (midlertidigt botilbud).
- Investering i etablering af en ekstra bolig på botilbud Arendalsvej på 1,3 mio. kr. § 108-plads (længerevarende botilbud).
- Flytning af budget vedrørende 0,1 mio. kr. i støtte til veteranlejr aftalt i budgetaftalen 2025.
- Fordeling af midler fra budgetaftalen 2025 til kompetenceudvikling 0,9 mio. kr.

De væsentligste tillægsbevillinger er:

- Genberegnet demografi på 0,8 mio. kr.
- Overførsel af mindreforbrug fra 2024 regnskab på 5,2 mio. kr.

Anlæg

For anlægsprojekter sker budgetopfølgningen enten til fagudvalget eller til Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Budgetopfølgningen for byggerier af kommunale ejendomme og større ombygninger sker samlet til Økonomi- og Erhvervsudvalget, når bevillingen er frigivet.

Budgetopfølgningen for byggeprojekter sker indtil frigivelse af anlægsbevillingen på de enkelte fagudvalg. For anlægsprojekter, som ikke er omfattet af ovenstående, sker budgetopfølgningen i hele perioden til fagudvalget.

Væsentlige opmærksomhedspunkter og afvigelsesbemærkninger (anlæg)

Det korrigerede budget vedrører tilskud til boligforening til etablering af skæve boliger på Mølledamsgade og Marienlundsvej. Derudover indeholder det 3,5 mio. kr. i ikke frigivet budget til udbygning og renovering af Lysbro Uddannelsescenter.

Sideløbende med budgetopfølgningen fremstilles en sag om forhøjelse af anlægstilskud vedrørende Mølledamsgade på 1,0 mio. kr. Det forventes at tilskuddet til Mølledamsgade udbetales til boligforeningen i år.

Tilskuddet til Marienlundsvej forventes pt. først udbetalt ultimo året eller primo 2026.

Projektet vedrørende Lysbro Uddannelsescenter er i projekteringsfasen, hvortil der er godkendt anlægsbevilling på 0,5 mio. kr. Det forventes, at Socialudvalget snart vil blive præsenteret for en sagsfremstilling med frisøgning af de resterende midler.

Nedenfor fremgår korrigeret budget, forventet regnskab samt forventet afvigelse for de anlægsprojekter, hvor budgetopfølgning sker til udvalget.

Tabel 2: Forventning til afvigelse mellem korrigeret budget og forventet regnskab, anlæg (i 1.000 kr.)

Bevilling [nr.]	Korrigeret budget	Forventet regnskab	Forventet afvigelse
I alt (anlæg)	6.475	6.200	275

Note: Korrigeret budget er inkl. tillægsbevillinger på denne budgetopfølgning. Ved forventet afvigelse angiver "-" et merforbrug, og "+" angiver et mindreforbrug.

Punkt 4: 4. Orientering om nøgletal på Socialudvalgets område

25/11706

Resume

Der fremsendes nøgletalsrapport på Socialudvalgets område for 2021-2024.

Indstilling

Socialchefen indstiller til Socialudvalget,

- at udvalget tager orientering om nøgletal til efterretning.

Beslutning Socialudvalget den 07-05-2025

Taget til efterretning.

Beskrivelse af sagen

Det er byrådets vision at løse velfærdsopgaven, så alle kan leve et godt liv. Et nødvendigt led i at nå visionen er at prioritere i økonomien blandt de kommunale velfærdsopgaver, så der er råd til det, der giver mest livskvalitet for kommunens borgere.

Derfor arbejder Socialafdelingen løbende med at udvikle nøgletal for at understøtte ledelsen og det politiske niveau i at kunne prioritere med afsæt i korrekte og relevante data.

Nøgletalsrapporten er den årlige status på økonomi og aktivitet, som præsenteres for Socialudvalget forud for, at der skal udarbejdes budgettet for det kommende år.

Bilag

Bilag 1 - Nøgletal på Socialudvalgets område 2021-2024

Punkt 5: 5. Beslutning om input til anlægsbudget

25/5172

Resume

Fagudvalgene skal, som et led i udarbejdelsen af anlægsbudgettet for 2026-2035, drøfte input til anlægsbudgettet. Fagudvalgenes drøftelser samles efterfølgende og indgår i byrådets drøftelse af anlægsbudgettet.

Fagudvalgsdrøftelserne tager udgangspunkt i det nuværende anlægsbudget og en administrativ vurdering af, hvilke anlægsbehov der er for perioden 2026-2035.

Indstilling

Socialchefen indstiller til Socialudvalget,

- at drøfte og beslutte hvilke anlægsprojekter udvalget ønsker at sende videre til byrådets arbejde med anlægsbudgettet for 2026-2035,
- at beslutte en prioriteringsrækkefølge for de projekter, som udvalget sender videre.

Beslutning Socialudvalget den 07-05-2025

Indstillingen godkendt idet prioriteringen fra 2. april 2025 fastholdes. Bilag 3 oversendes sammen med prioriteringerne.

Beslutning Socialudvalget den 02-04-2025

Udvalget prioriterer anlægsønskerne i følgende rækkefølge, ud fra de begrænsninger som Silkeborg Kommunes samlede anlægsramme giver:

1. Pulje til bygningsmæssige ændringer
2. Udvidelse af botilbud indenfor ejet kommunal bygningsmasse
3. Udvidelse af Botilbud Alderslyst
4. Tilbud til borgere med autisme

Derudover ønsker udvalget at undersøge muligheden for at bygge efter almenboligloven eller lignende lovgivning, som kan nedbringe anlægsudgifterne.

Ej til stede Kern Oddershede (V) i stedet deltog Thomas Tonsberg Schlie (V)

Supplerende beskrivelse af sagen

Der er vedlagt notat, som beskriver forskellen på etablering af sociale botilbud efter almenboliglovens § 105 (med bostøtte efter servicelovens § 85) og botilbud efter servicelovens § 108.

Sociale botilbud efter almenboliglovens § 105 giver borgerne almindelige lejerettigheder, hvor de selv beslutter, hvornår de vil fraflytte boligen. Da der i botilbuddet til borgere med autisme hovedsageligt er behov for midlertidige boliger efter servicelovens § 107, er botilbud opført efter almenboliglovens § 105 ikke egnet som alternativ til et § 108-tilbud.

Socialudvalget beslutter, om notatet giver anledning til en ændret prioritering af anlægsønskerne.

Beskrivelse af sagen

Fagudvalgene skal som et led i udarbejdelsen af anlægsbudgettet for 2026-2035 drøfte input til anlægsbudgettet. Fagudvalgenes drøftelser samles efterfølgende og indgår i byrådets drøftelse af anlægsbudgettet.

Fagudvalgsdrøftelserne tager udgangspunkt i det nuværende anlægsbudget og en administrativ vurdering af, hvilke anlægsbehov der er for perioden 2026-2035.

Budgetmæssige muligheder og opmærksomhedspunkter

I Silkeborg Kommunes økonomiske politik er der fastsat et mål for bruttoanlæg eksklusive ældreboliger på 375 mio. kr. årligt. I budget 2025 er der i overslagsåret 2026 på nuværende tidspunkt budgetlagt med 418 mio. kr. og dermed 43 mio. kr. over målsætningen i den økonomiske politik. I årene 2027-2029 er der budgetteret med 397 mio. kr. i gennemsnit og dermed ca. 20 mio. over målsætningen.

I perioden 2030-2035 er der på nuværende tidspunkt luft til nye anlæg i forhold til målsætningen.

Samlet set betyder det, at der i 2026-2029 ikke er luft til nye anlæg, hvis målsætningen om 375 mio. kr. skal fastholdes med mindre, at eksisterende anlæg skubbes eller udgår.

Proces for anlægsbudgettering

Fagudvalgene drøfter og beslutter input til anlægsbudget i april og maj. Herefter samles fagudvalgenes input til byrådets anlægsseminar i slutningen af maj.

Drøftelserne og prioriteringerne på anlægsseminaret vil herefter danne udgangspunkt for det videre arbejde med anlægsbudgettet og blive samlet til Økonomi- og Erhvervsudvalgets drøftelse med henblik på godkendelse af udkast til anlægsbudget til byrådets 1. behandling af budgettet i august 2025.

Anlægsbehov indenfor Socialudvalgets område

Der er vedlagt beskrivelser af anlægsbehov på bevilling 53 Socialområdet.

På bevilling 53 Socialområdet er der beskrevet følgende nye behov i forhold til den eksisterende anlægsoversigt:

- Tilbud til borgere med autisme
- Udvidelse af botilbud indenfor ejet kommunal bygningsmasse
- Udvidelse af Botilbud Alderslyst
- Pulje til bygningsmæssige ændringer

Derudover er der 2 eksisterende projekter i den nuværende anlægsoversigt, som der ikke er ændringer til.

- Udbygning og reovering af Lysbro Uddannelsescenter (projektering igangsat)
- Nyt botilbud, 24 boliger til handicappede Granmosevej, Kjellerup (igangsat)

Til fagudvalgets drøftelse er der derudover vedlagt følgende:

- En samlet oversigt over eksisterende og foreslåede nye anlægsprojekter på bevilling 53 Socialområdet
- Aktuelt anlægsoversigt 2026-2034. Oversigten viser anlægsprojekter i overslagsårene 2026 og følgende inkl. ændringer som følge af byrådsbeslutninger til og med februar 2025

Bilag

Bilag 1 - Anlægsoversigt 2026-2034

Bilag 2 - Anlægsønsker bevilling 53 Socialområdet

Bilag 3 - Forskel på etablering af sociale botilbud efter servicelov og almenboliglov

Punkt 6: 6. Drøftelse og beslutning om indhold i ny veteranpolitik for Silkeborg Kommune

25/5269

Resume

Socialudvalget igangsatte på udvalgs møde 5. marts 2025 proces for udarbejdelse af ny veteranpolitik i Silkeborg Kommune. Med denne sag præsenteres udvalget for forslag til indholdet i politikken og for opdateret tidsplan for udarbejdelse af hhv. veteranpolitik og -handleplan.

Indstilling

Socialchefen indstiller til Socialudvalget,

- at forslag til indhold i ny veteranpolitik i Silkeborg Kommune drøftes.
- at der på baggrund af drøftelsen træffes beslutning om godkendelse af indholdet i ny veteranpolitik i Silkeborg Kommune.

Beslutning Socialudvalget den 07-05-2025

Drøftet. Udvalgets bemærkninger indarbejdes, og et revideret udkast fremlægges på udvalgs mødet i august.

Beskrivelse af sagen

På udvalgs møde 5. marts 2025 drøftede Socialudvalget sammen med repræsentanter fra Veteran Netværk Silkeborg input til en ny veteranpolitik i Silkeborg Kommune. Siden har forvaltningen mødtes med lokale interessenter på området for at indhente yderligere perspektiver til politikken.

På baggrund af drøftelserne præsenteres Socialudvalget med denne sag for forslag til indholdet i en ny veteranpolitik for Silkeborg Kommune med overskriften ”Silkeborg Kommunes Veteranpolitik 2025-2029”.

Forvaltningen foreslår, at politikken trykkes i A5-format med forside, dobbelt indholdsside og bagside. Forslaget er vedlagt dagsordenspunktet som bilag.

På mødet drøfter udvalget det foreslåede indhold og eventuelle ønsker til ændringer inden godkendelse. Udvalget har desuden mulighed for at komme med input til grafiske elementer til politikken layout.

Forvaltningen forventer at udarbejde en handleplan på veteranområdet, som kan understøtte udmøntningen af veteranpolitikken, når sidstnævnte er godkendt i byrådet.

Tidsplan

Udarbejdelse og godkendelse af ny veteranpolitik og -handleplan forventes at følge nedenstående tidsplan:

Marts-april	Drøftelse af input til ny veteranpolitik på møde i Socialudvalget og med lokale interessenter på området
Maj	Socialudvalget drøfter og evt. godkender forslag til indhold i ny veteranpolitik
Juni	Socialudvalget godkender indhold og layout i veteranpolitikken
August	Byrådet godkender veteranpolitikken
September-oktober	Forvaltningen udarbejder handleplan på veteranområdet, bl.a. på baggrund af input indhentet ifm. flagdag for Danmarks udsendte 5. september

.

Bilag

Bilag 1 - Udkast til indhold til ny veteranpolitik

Punkt 7: 7. Orientering om foreløbigt program for Socialudvalgets inspirationstur 17. juni 2025

25/11450

Resume

Socialudvalget orienteres om foreløbigt program for udvalgets inspirationstur 17. juni 2025.

Indstilling

Socialchefen indstiller til Socialudvalget,

- at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning Socialudvalget den 07-05-2025

Taget til efterretning, idet programmet suppleres med et besøg hos TUBA i Aarhus.

Beskrivelse af sagen

Socialudvalget afholder 17. juni 2025 en inspirationstur med fokus på veteranområdet og på tilbud til børn og unge, der vokser op i familier med misbrugsproblematikker.

Socialudvalget er i gang med at udarbejde ny veteranpolitik for Silkeborg Kommune, hvorfor det er lagt ind i programmet at besøge Veteranhjem Midtjylland og at mødes med repræsentanter fra Aarhus Kommune for at drøfte deres veteranindsats.

Socialudvalget og Dagtilbuds-, Skole- og Familieudvalget har udtrykt nysgerrighed på at undersøge muligheden for at etablere et rådgivningstilbud til børn og unge, der vokser op i familier med misbrugsproblematikker, i Silkeborg Kommune. Derfor lægger programmet for inspirationsturen også op til et besøg hos Rusmiddelcenter Aarhus, hvor en projektleder og en behandler i projekt BRUS vil fortælle om BRUS-samarbejdet og -rådgivningen.

Nedenfor ses et foreløbigt program for inspirationsturen:

- 8.15 Afgang med bus fra Silkeborg Rådhus
Ankomst til Rusmiddelcenter Aarhus
- 9.15 Rundvisning og dialog med hhv. projektleder i Projekt BRUS og behandler i BRUS i Aarhus Kommune
- 11.00 Dialog med chef for Borgerservice i Aarhus Kommune om veteranindsatsen i Aarhus Kommune
- 12.00 Frokost
- 13.00 Besøg på Veteranhjem Midtjylland med rundvisning og dialog med daglig leder og veterankoordinator i Aarhus Kommune

Inspirationsturen slutter senest kl. 16.00 i Silkeborg.

Socialudvalget kører samlet under hele turen.

Punkt 8: 8. Drøftelse og beslutning vedrørende tilbud til børn og unge i familier med misbrugsproblematikker

24/31245

Resume

Dagtilbud-, Skole og Familieudvalget og Socialudvalget, samt formandskaberne for de nævnte udvalg, har tidligere haft møde omkring tilbud til børn og unge i familier med misbrugsproblematikker. Begge udvalg ønsker, at muligheden for at etablere et sådant tilbud skal indgå i arbejdet med budget 2026.

Dagtilbuds-, Skole- og Familieudvalget og Socialudvalget skal som led i den administrative forberedelse af sagen beslutte om de ønsker at indgå et samarbejde med en ekstern samarbejdspartner, og om udvalgene peger på BRUS eller TUBA som samarbejdspartner, herunder hvordan et samarbejde med BRUS eller TUBA skal indgå i budgetprocessen for budget 2026.

Sideløbende med afsøgningen af et samarbejde, og efter ønske fra formandskaberne for de to udvalg, udarbejder og ansøger forvaltningen om midler fra puljen fra Social- og Boligstyrelsen Ansøgningspulje til behandlingstilbud til børn og unge fra familier med stof- eller alkoholmisbrug.

Indstilling

Socialchefen og Børne- og Familiechefen indstiller til Socialudvalget samt til Dagtilbuds-, Skole- og Familieudvalget,

- at udvalgene drøfter og beslutter hvilken ekstern aktør, de ønsker at samarbejde med
- at udvalgene drøfter og beslutter, hvordan de ønsker at finansiere tilbuddet, afhængig af om ekstern puljefinansiering opnås

Beslutning Socialudvalget den 07-05-2025

Udvalget ønsker sagen suppleret med relevant statistik og oplysninger fra udvalgets kommende studietur, når udvalget har været i dialog med BRUS og TUBA.

Den supplerede sag forventer udvalget at bruge til at anbefale over for byrådet ifm. budgetaftalen for 2026, så budgetparterne kan tage stilling til evt. fremtidig finansiering samt evt. valg af aktør.

Beskrivelse af sagen

Følgende sagsfremstilling er suppleret med en beskrivelse af lokale forhold, eksisterende tilbud i kommunen samt en vurdering af et forventet behov i Silkeborg Kommune.

Forvaltningen udarbejder sideløbende en ansøgning om midler fra puljen fra Social- og Boligstyrelsen Ansøgningspulje til behandlingstilbud til børn og unge fra familier med stof- eller alkoholmisbrug. Indsatsen er organiseret under Rusmiddelcenteret, og hvor Familie- og Ungekontakten er inddraget i forhold til børneperspektivet. Forvaltningen gør opmærksom på, at Silkeborg Kommune tidligere har ansøgt puljen, og her fik kommunen afslag. Forvaltningen gør opmærksom på, at puljen ikke er varig.

Der er ansøgningsfrist 9. maj, og forvaltningen forventer svar på ansøgningen i slutningen af andet kvartal. Derfor behandles foreliggende sag her uden at have tilsagn eller afslag på puljen.

Der er tale om en serviceudvidelse med varigt driftsbehov uanset om kommunen får tilsagn fra puljen, eller hvis udvalgene vælger et samarbejde med en ekstern partner.

Projekt BRUS

BRUS tilbyder individuelle forløb og gruppeforløb til børn og unge under 25 år samt samtaler til hele familien. BRUS har også chat og brevkasse, hvor børn og unge kan få hjælp anonymt. Som nævnt i sagen fra december kan Silkeborg Kommune gratis henvise børn og unge til BRUS. Det sker dog relativt sjældent, at børn og unge fra Silkeborg Kommune

benytter sig af BRUS' tilbud grundet den geografiske afstand til behandlingstilbuddet. Tilbuddet findes i nabokommunerne Skanderborg, Herning samt Ikast-Brande.

Forvaltningen har været i dialog med projektledelsen i BRUS med henblik på en indledende drøftelse af mulighederne for at koble sig på BRUS. Vurderingen er, at det vil koste ca. 1,5 mio. kr. årligt at koble sig på BRUS. Dette dækker to fuldtidsstillinger og projektledelse, kompetenceudvikling, hjemmeside, platform til SMS-rådgivningen, understøttelse af digitale behandlingssamtaler, understøttelse af FIT som terapeutisk værktøj og it-plat-form samt annoncering og formidlingsmaterialer

Hvis der indgås et samarbejde med BRUS, er det medarbejdere i Silkeborg Kommune, der uddannes til at varetage tilbuddet. Rådgivningen og behandlingen af børn og unge fra familier med misbrugsproblematikker vil sandsynligvis foregå på Rusmiddelcenter Silkeborg. Medarbejderne vil være en del af rusmiddelcentret, men vil også skulle samarbejde med kolleger i Familie- og Ungekontakten, Ungeguiden mv. for at skabe sammenhæng og konneks til øvrige kommunale tilbud til børn og unge.

TUBA

TUBA tilbyder hjælp, rådgivning og terapi til unge mellem 14 og 35 år, der er vokset op i hjem med alkohol- eller stofmisbrug. Udover individuel terapi og gruppeterapi tilbyder TUBA også aftenarrangementer med undervisning eller socialt indhold til unge. Desuden har TUBA onlinerådgivning, kurser og foredrag til fagpersoner og skoleklasser. Hvis der indgås et samarbejde med TUBA, er det TUBA's medarbejdere, der varetager opgaven.

Selv om Silkeborg Kommune aktuelt ikke har et samarbejde med TUBA, kan kommunen henvise børn og unge til TUBA's tilbud beliggende i andre kommuner. TUBA findes i følgende kommuner tæt på Silkeborg: Viborg, Favrskov og Aarhus. Her gør det sig igen gældende, at den geografiske afstand kan være en barriere for, at børn og unge benytter sig af TUBA's tilbud.

Silkeborg Kommune har flere gange været i dialog med TUBA om at oprette et lokalt tilbud i Silkeborg, senest i efteråret 2023. Et samarbejde med TUBA vil koste Silkeborg Kommune ca. 1,2 mio. kr. årligt.

Supplerende til sagsfremstillingen i december er forvaltningen orienteret om, at TUBA ønsker lokaler stillet til rådighed uden beregning. Derudover ønsker TUBA en kontaktperson, som kan kontaktes ved behov i forbindelse med at hjælpe et barn eller ung videre. Forvaltningen vurderer på den baggrund, at økonomien er sammenlignelig i forhold til at indgå et samarbejde med henholdsvis BRUS og TUBA.

Mulige lokaler i Silkeborg

TUBA ønsker lokaler stillet til rådighed uden beregning. Lokalerne skal ikke være i sammenhæng med et kommunalt tilbud, fx Familie- og Ungekontakten, og forvaltningen har afsøgt forskellige muligheder for lokaler i Silkeborg.

Der findes forskellige typer af lokaler til leje. Prisen på leje er varierende alt efter, hvor centralt lokalerne er, og anslås at være mellem 800-2000 kr. årligt pr. m².

Forventet behov i Silkeborg Kommune

Silkeborg Kommune har tidligere anvendt et estimat fra Forebyggelsespakken. Her anslog kommunen, at 2,1% af børnene i en kommune vokser op i familier med et alkoholmisbrug. Dette svarer til ca. 2.100 børn i Silkeborg Kommune.

Silkeborg Kommune har tidligere estimeret – i forbindelse med en ansøgning af nævnte pulje – at kommunen kan nå ud til ca. 10% af de berørte børn og unge. Det vil sige, at det svarer til ca. 210 børn og unge i Silkeborg Kommune.

Lokale forhold og eksisterende tilbud

Forvaltningen har undersøgt lokale forhold og eksisterende tilbud i Silkeborg Kommune. Fælles for de lokale eksisterende tilbud er, at der ikke er et tilbud, der matcher den konkrete målgruppe.

Selvhjælp Silkeborg

Selvhjælp Silkeborg er en uafhængig forening for frivilligt socialt arbejde, der laver selvhjælpsgrupper for og med mennesker i svære livssituationer. Der er tale om grupper for børn, der har skoleværing og generel trivsel i skolen og på uddannelser, pårørende til fysisk eller psykisk sårbarhed og sygdom, børn i skilsmissefamilier, børn i sorg, autisme. Tilbuddet retter sig derfor ikke direkte til den konkrete målgruppe.

Alkolinjen

Alkolinjen tilbyder anonym og gratis rådgivning, både til den der drikker, og den der er tæt på eller vokser op i en familie med alkoholproblemer. Der er tale om online- og telefonrådgivning, det vil sige, at man ikke kan møde fysisk op på en lokation. Det anses for værende vanskeligt for børn og unge at deltage i online- og telefonrådgivning.

Family First

Family First har til formål at hjælpe familier og børn, herunder pårørende til misbrugere. Family First tilbyder gratis og anonyme støttende samtaler til pårørende, herunder unge over 18 samt voksne med misbrug. Tilbuddet retter sig derfor ikke til børn.

Punkt 9: 9. Drøftelse og beslutning vedrørende forslag om tilførsel af midler til rusmiddelområdet i forbindelse med budgetaftalen for 2026

23/21239

Resume

Socialudvalget drøfter og beslutter, om de vil bringe forslag om tilførsel af ekstra midler til rusmiddelområdet ind i budgetforhandlingerne for budget 2026. Forslagene vedrører dels kompensation for reduktion i bloktilskuddet til rusmiddelområdet som følge af oprettelse af regionale dobbeltdiagnosetilbud. Dels forslag om at investere i øget forebyggelse af unges forbrug af opioider samt i rusmiddelbehandling på udvalgte botilbud med henblik på at afkorte længden på botilbudsophold.

Indstilling

Socialchefen indstiller til Socialudvalget,

- at sagen drøftes
- at Socialudvalget beslutter, om de vil bringe ét eller begge forslag om at tilføre midler til rusmiddelområdet i Silkeborg Kommune ind i budgetforhandlingerne for budget 2026.

Beslutning Socialudvalget den 07-05-2025

Drøftet. Forslag 1 og 2 oversendes til budgetforhandlingerne.

Beskrivelse af sagen

Socialudvalget behandlede rusmiddelområdet på møde 2. april 2025. Udvalgets drøftelse drejede sig både om de økonomiske konsekvenser som følge af den nationale aftale om dobbeltdiagnoseteams og om den aktuelle udvikling på rusmiddelområdet i Silkeborg Kommune.

Socialudvalget bad om at få forelagt et oplæg vedrørende de økonomiske udfordringer, som er opstået med de nye tendenser på rusmiddelområdet, forud for de kommende budgetforhandlingerne.

Forslag 1: Kompensation for reduktion i bloktilskud som følge af oprettelse af regionale dobbeltdiagnosetilbud

Oprettelsen af regionale dobbeltdiagnoseteams og den medfølgende reduktion i bloktilskuddet til de kommunale rusmiddelcentre får stor betydning for Rusmiddelcenter Silkeborg. I 2026 reduceres rusmiddelcentrets budget med 2 mio. kr., og i 2027, når aftalen er fuldt ud indfasnet, reduceres budgettet med 2,7 mio. kr. årligt. Der er tale om en voldsom reduktion, som vil påvirke mulighederne for behandling på hele rusmiddelområdet i Silkeborg Kommune – og ikke blot behandling af borgere med dobbeltdiagnose.

Indtil videre viser tallene, at der langt fra er opstartet det forventede antal borgere i Region Midtjyllands dobbeltdiagnosetilbud. Det betyder, at kommunerne kommer til at afgive væsentligt flere midler end borgere i forbindelse med oprettelse og indfasning af de regionale dobbeltdiagnosetilbud.

Ledelsen i Socialafdelingen vurderer, at der er behov for at øge budgettet til Rusmiddelcenter Silkeborg med 1,5 mio. kr. i 2026 og 2,0 mio. kr. årligt fra 2027, hvis rusmiddelcentret skal videreføre den hidtidige indsats på hele rusmiddelområdet, når bloktilskuddet reduceres væsentligt. Tilførslen vil begrænse reduktionen på rusmiddelområdet til én stilling i 2026.

Forslag 2: Øget investering i forebyggelse blandt unge og rusmiddelbehandling på udvalgte botilbud

Derudover foreslår ledelsen i Socialafdelingen, at Socialudvalget bringer et forslag om at investere 1,5 mio. kr. i øget forebyggelse og behandling af unges forbrug af opioider, samt om at øge tilstedeværelsen af rusmiddelbehandling på udvalgte botilbud i Silkeborg Kommune ind i budgetforhandlingerne. Investeringen vil gøre det muligt at ansætte yderligere to medarbejdere til at styrke indsatsen på de to områder.

Unge og opioider

Der ses aktuelt en bekymrende udvikling omkring unges forbrug af farlige stoffer, herunder opioider, såvel i Silkeborg som på landsplan. Andelen af unge i behandling, som har stiftet bekendtskab med opioider, er steget fra 9 % til 23 % fra 2021 til 2024^[1]. Lokalt har en survey vist, at 5,4 % af unge i Silkeborg har erfaring med opioider^[2]. Rusmiddelcenter Silkeborg ser en stigning i antallet af henvendelser fra unge med opioid-afhængighed, også fra borgere under 18 år. Der er bekymring for, at der er et mørketal, som indebærer, at der er unge – også under 18 år - med misbrug og afhængighed, som blot ikke er identificeret endnu.

Den faglige vurdering er, at det er nødvendigt at styrke arbejdet med såvel forebyggelse, opsporing og behandling af opioidafhængighed blandt unge, og at dette bør ske i tværgående samarbejde mellem alle de kommunale aktører, der arbejder med unge og unges trivsel, samt ungdomsuddannelser og erhvervsskoler. Det skal bl.a. ske ved mere aktivt at opspore unge med misbrug af opioider og øge samarbejdet med bl.a. Familie- og Ungekontakten, som har ansvaret for behandling af unge under 18 år.

Rusmiddelbehandling på udvalgte botilbud

Det vil være relevant at øge indsatsen over for rusmidler på udvalgte kommunale botilbud. På de socialpsykiatriske tilbud er der borgere, som i tilgift til deres psykiatriske diagnose og evt. andre funktionsnedsættelser, har et misbrug af alkohol og/eller narkotika. Når misbruget og den uhensigtsmæssige adfærd udvikler sig negativt, bliver disse borgere ofte visiteret til meget dyre tilbud uden for kommunens eget regi. Ved at sikre, at der er en større grad af rusmiddelfaglighed til rådighed og til stede på botilbuddene, vil det være muligt at håndtere en større del af disse vanskelige sager på egne tilbud, fremfor at købe disse botilbudspladser uden for kommunen.

Derudover forværrer misbrug af alkohol og/eller narkotika borgernes sygdomme, dvs. nedsætter deres psykiske og fysiske funktionsniveau. Det betyder, at borgeren bliver fastholdt længere tid på botilbuddene – frem for, at de med et øget funktionsniveau kunne flytte i f.eks. egen bolig. Medarbejdere, som er forankret på Rusmiddelcenter Silkeborg, skal kunne være til stede på botilbuddene, både for at tale med borgere samt for at sparre med medarbejdere på botilbuddene, så man i samarbejde kan udvikle indsatsen.

Det økonomiske potentiale ved rusmiddelforebyggelse og -behandling

Det vurderes, at der er et relativt stort økonomisk potentiale i at investere i såvel forebyggelse som rusmiddelbehandling.

Misbrug af rusmidler medfører store udgifter for kommunen og betydelige menneskelige omkostninger, herunder tab af velfærd. Ved at hjælpe borgere med at komme ud af misbrug kan kommunen spare mange penge og samtidig forbedre borgernes livskvalitet.

I 2016 opgjorde Sundhedsstyrelsen^[3] de ekstra kommunale udgifter, der skyldes borgernes overforbrug af alkohol. For en kommune på størrelse med Silkeborg (ca. 100.000 indbyggere) er disse ekstraudgifter på 62 mio. kr. årligt. Udgifterne fordeler sig som følger: 40,4 mio. kr. til overførselsindkomster, 8,8 mio. kr. til kommunal medfinansiering af sundhedsydelser, 8,2 mio. kr. til anbringelser og andre hjælpeforanstaltninger til børn og unge af forældre med alkoholproblemer, samt 5,4 mio. kr. til personlig og praktisk hjælp.

Disse udgifter er beregnet ud fra ca. 46.000 borgere, som enten har haft alkoholrelaterede kontakter med sygehusvæsenet eller er i offentlig alkoholbehandling. Forskere vurderer dog, at der er omkring 147.000 borgere med alkoholafhængighed i Danmark, hvilket betyder, at målgruppen er meget større. Hvis denne større gruppe har et sammenligneligt forbrug af kommunale ydelser, som Sundhedsstyrelsen fandt i 2016, vil de gennemsnitlige ekstraudgifter for en kommune på Silkeborgs størrelse være ca. 200 mio. kr. årligt.

Derudover vil der sandsynligvis være tilsvarende økonomisk potentiale ved at forebygge og behandle misbrug af stoffer såsom hash, kokain og opioider herunder heroin og lægemidler som oxycontin og tramadol, selvom der ikke er lavet tilsvarende forskning i tallene for dette, ligesom der er på misbrug af alkohol.

Rusmiddelområdet følges tæt

Socialafdelingen vil følge udviklingen på rusmiddelområdet tæt i de kommende år. Hvis der sker en stigning i antallet af borgere, der overgår til regionale dobbeltdiagnoseteams, skal Rusmiddelcenter Silkeborg reducere yderligere end den ene stilling.

^[1] Center for Rusmiddelforskning, Oplæg på KL's rusmiddelkonference, 2024.

^[2] Survey gennemført blandt 1.416 lokale unge i alderen 16-19 år, som det udgående ungeteam er i dialog med.

[3] Sundhedsstyrelsen, Kommunale omkostninger forbundet med overforbrug af alkohol, 2016.

Økonomi

Det foreslås at tilføre midler til rusmiddelområdet på i alt 3,0 mio. kr. i 2026 og 3,5 mio. kr. fra 2027. Pengene fordeler sig således på de to forslag:

- 1,5 mio. kr. i 2026 og 2,0 mio. kr. fra 2027 som kompensation for reduktion i bloktilskud til rusmiddelområdet som følge af oprettelse af regionale dobbeltdiagnoseteams.
- 1,5 mio. kr. til investering i øget forebyggelse og behandling af unges forbrug af opioider samt i rusmiddelbehandling på udvalgte botilbud.

Punkt 10: 10. Drøftelse og beslutning vedrørende udvalgsmaal for Socialudvalget i 2026

25/11457

Resume

Socialudvalget drøfter og beslutter, om udvalgsmaalene for 2025 skal videreføres til 2026, og om udvalget ønsker at formulere nye udvalgsmaal for 2026.

Indstilling

Socialchefen indstiller til Socialudvalget,

- at sagen drøftes og at Socialudvalget beslutter, hvilke udvalgsmaal de ønsker at arbejde med i 2026.

Beslutning Socialudvalget den 07-05-2025

Drøftet, idet udvalgsmaalene fastholdes.

Beskrivelse af sagen

Som en del af den årlige budgetproces skal Socialudvalget formulere udvalgsmaal for 2026. Udvalgsmaalene er med til at sætte en retning for Socialafdelingens arbejde. Ledere og medarbejdere i Socialafdelingen har tidligere udtrykt tilfredshed med, at udvalgsmaalene fastholdes over flere år, da det skaber kontinuitet og genkendelighed i arbejdet.

Udvalgsmaalene for 2025 er formuleret således:

- Digitale løsninger og velfærdsteknologi understøtter selvhjulpethed og selvstændighed for borgere med fysiske og/eller psykiske handicaps. Samtidig er teknologianvendelse et element i at løse arbejdskraftudfordringen på socialområdet.
- Naturen og outdooraktiviteter understøtter socialfaglige indsatser for målgrupperne inden for Socialudvalgets område – og bidrager til øget fysisk aktivitet og sundhed.
- Fremme både fysisk og mental sundhed; herunder modvirke ensomhed blandt borgere på socialområdet.

Socialudvalget bedes drøfte og beslutte, om de ønsker at videreføre de tre udvalgsmaal for 2025 til 2026. Socialudvalget bedes også drøfte og beslutte, om de ønsker at formulere nye udvalgsmaal for 2026.

Udvalgsmaalene for 2025 inkl. supplerende beskrivelser er vedhæftet som bilag til dagsordenspunktet.

Bilag

Bilag 1 - Udvalgsmaal for Socialudvalget 2025_GODKENDT

Punkt 11: 11. Godkendelse af forhøjelse af anlægstilskud til etablering af skæve boliger på Mølledamsgade, Silkeborg

25/11640

Resume

Socialafdelingen, Ejendomsstaben samt Teknik og Miljø (Plan) har gennem en længere periode samarbejdet med AAB Silkeborg om etableringen af nye skæve boliger på Mølledamsgade.

I januar 2024 godkendte byrådet, at de skæve boliger delvist skal finansieres via investeringspuljen, som oprindeligt blev afsat i budget 2024. De skæve boliger vil medføre besparelser i serviceudgifterne på socialområdet.

Efter yderligere behandling af projektet er man kommet frem til, at der skal pælefunderes inden etablering af bygningen, og dette vil fordyre projektet med 1,0 mio. kr.

Socialafdelingen vurderer fortsat, at det er en profitabel investering, og derfor foreslås det, at den ekstra million ligeledes finansieres igennem investeringspuljen.

Samtidig forskydes investeringsplanen for det oprindelige projekt, da etableringen er blevet udskudt.

Indstilling

Ejendomschefen og socialchefen indstiller til byrådet,

- at forhøjelse af anlægsbevilling til anlægstilskud med 1,0 mio. kr. fra 1,7 mio. kr. til 2,7 mio. kr. til etablering af fire nye skæve boliger på Mølledamsgade godkendes, når der overføres 1,0 mio. kr. fra bevilling 16, drift (investeringspuljen),
- at tilbagebetaling af gevinst fra investering i de fire nye skæve boliger skubbes et år, samt at tilbagebetalingen forhøjes med 1 mio. kr., som indregnes på bevilling 53 Socialområdet i 2028
- at tilbagebetaling af investering forskydes fra -0,519 mio. kr. i 2025 og -1,2 mio. kr. i 2026 til -0,537 mio. kr. i 2026 og -1,288 mio. kr. i 2027.

Beslutning Socialudvalget den 07-05-2025

Indstillingen anbefales.

Beskrivelse af sagen

Gennem en længere periode har Socialafdelingen, Ejendomsstaben, Teknik- og Miljøafdelingen og AAB Silkeborg arbejdet på etablering af skæve boliger på Mølledamsgade, Silkeborg.

På byrådsmødet i januar 2024 godkendte byrådet en anlægsbevilling på 1,7 mio. kr., som blev finansieret igennem investeringspuljen på bevilling 16 Tværgående aktiviteter.

Grunden stilles vederlagsfrit til rådighed for projektet, jf. bekendtgørelsen om tilskud til fremme af udviklingen af almene boliger til særligt udsatte grupper (skæve boliger) § 24. Jordbundsforholdene har vist sig dårligere end antaget. Dette skyldes, at grunden ligger i den vestlige udkant af et moseområde, ligesom der øst for grunden ligger en rørlagt å. Boringer og sonderinger viser, at der på grunden findes fyld og blød bund ned til 3-3,5 m under terræn. Grundvandsspejlet ligger ca. 0,6 m under terræn. Det er derfor nødvendigt at pælefundere grunden for at undgå sænkning af grundvandet. Det anslås at pælefunderingen vil koste yderligere 1 mio. kr. For at holde huslejen under 3.500 kr. pr måned (hvilket er et krav for statsligt tilskud), vil det kræve yderligere kommunalt tilskud.

For at AAB Silkeborg kan arbejde videre med projektet er der derfor behov for at investeringen forhøjes med 1,0 mio. kr. fra 1,7 mio. kr. til 2,7 mio. kr.

Forhøjelsen vil påvirke investeringsgevinsten for bevilling 53 Socialområdet, da der vil blive lagt 1,0 mio. kr. til tilbagebetalingsplanen.

Skæve boliger er en boligform til borgere, som har svært ved at passe ind i et almindeligt boligmiljø. Boligformen gør det muligt for nogle af kommunens mest udsatte borgere at have egen bolig. Der er tale om små boliger, som henvender sig til socialt udsatte borgere med særlige behov. Silkeborg Kommune vil få anvisningsret til boligerne. Boligerne har hver en størrelse på omkring 40 m², og der er særligt fokus på sikring af en lav husleje i byggeriet og understøttelse af beboerne igennem en tilknyttet social viceværtsfunktion.

Økonomi

Socialafdelingen oplyser, at der gennemsnitligt kan spares 25.000 kr. pr. måned pr. plads, når der udsluses en borger fra et midlertidigt botilbud til en af de skæve boliger.

Det foreslås at investere yderligere 1,0 mio. kr. i anlægstilskud til de fire skæve boliger.

Økonomistaben oplyser, at tilbagebetalingen af investeringen skubbes et år som følge af forsinkelsen i anlægsprojektet, så denne tilbagebetales med 0,537 mio. kr. i 2026, 1,288 mio. kr. i 2027 og 1,0 mio. kr. i 2028 (i 2026-priser). Gevinst indregnet med 0,519 mio.kr. i 2025 på socialområdet udlignes med tilsvarende beløb fra investeringspuljen på bevilling 16 Tværgående aktiviteter.

Dette medfører følgende budgetflytninger:

Budgetflytninger	2025 (årets priser)	2026 (2026-priser)	2027 (2026-priser)	2028 (2026-priser)
53 Socialområdet	519	751	-1288	-1000
16 Tværgående aktiviteter	-519	-751	1288	1000

Økonomistaben oplyser, at forhøjelse af anlægsbevilling med 1,0 mio. kr. fra 1,7 mio. kr. til 2,7 mio. kr. til udbetaling af anlægstilskud til opførelse af fire skæve boliger kan gives på bevilling 53 Socialområdet med rådighedsbeløb i 2025, hvis der overføres 1,0 mio. kr. fra bevilling 16 tværgående aktiviteter (investeringspuljen).

Punkt 12: 12. Orientering om handicapsagsbarometer 2024 og Ankestyrelsens vurdering af sager fra Silkeborg

25/7492

Resume

Ankestyrelsen har udført en praksisundersøgelse af kommunernes praksis i sager om dækning af merudgifter.

Ved praksisundersøgelser gennemgår Ankestyrelsen et antal sager indenfor et givent emne og forholder sig til, om praksis i de konkrete sager er i overensstemmelse med lovgivningen og Ankestyrelsens praksis.

Formålet er at styrke kvaliteten i sagsbehandlingen og sikre, at borgerne behandles lige, uanset hvilken kommune de bor i.

De kommuner der deltager i en sådan undersøgelse, er forpligtede til at behandle undersøgelsens resultater politisk, og dermed forholde sig til, hvordan de kan forbedre deres praksis.

Silkeborg kommune har deltaget i undersøgelsen og derfor skal resultaterne behandles på møde i Dagtilbuds-, Skole- og Familieudvalget og Socialudvalget.

Indstilling

Børne- og Familiechefen og Socialchefen indstiller til Dagtilbuds-, Skole- og Familieudvalget og til Socialudvalget,

- at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning Socialudvalget den 07-05-2025

Taget til efterretning.

Beskrivelse af sagen

For at styrke retssikkerheden for borgere med handicap gennemfører Ankestyrelsen en landsdækkende måling af juridisk sagsbehandlingskvalitet på udvalgte bestemmelser på voksen- og børnehandicapområdet. Resultatet af denne måling ses i Handicapsags-barometeret for henholdsvis børn og voksne. (bilag 1 - Børn) og (bilag 4 – Voksne).

Ankestyrelsen har i 2024 undersøgt kommunernes overholdelse af regler og praksis i sager om dækning af merudgifter. De sager der indgik i undersøgelsen, var ikke påklaget til Ankestyrelsen.

Selvom Ankestyrelsen vurderer, at undersøgelsens resultater samlet set er generaliserbare på tværs af landets kommuner, skriver de samtidig, at dette ikke gælder inden for den enkelte kommune. Der er nemlig ikke vurderet et repræsentativt antal sager fra de enkelte kommuner og derfor kan resultaterne heller ikke anvendes til at give et generelt billede af Silkeborg kommunes sagsbehandling på området.

På landsplan, på børneområdet, vurderede Ankestyrelsen, at 55 procent af de i alt 385 sager, som indgik i undersøgelsen ville blive stadfæstet, hvis de blev indbragt for Ankestyrelsen. Utilstrækkelig sagsoplysning var den mest udbredte retlige mangel. Der manglede oftest oplysninger om udgiftens størrelse, om der er tale om en merudgift og om, hvorvidt udgiften er nødvendig.

På landsplan, på voksenområdet, har Ankestyrelsen ligeledes gennemgået 385 sager. Ankestyrelsen vurderede her, at 90 procent af sagerne ville være blevet stadfæstet, hvis de blev indbragt for Ankestyrelsen. Ligesom i børnesagerne, var utilstrækkelig sagsoplysning den mest udbredte retlige mangel.

Supplerende kan det oplyses, at partierne omkring rammeaftalen for en langsigtet og bæredygtig udvikling af handicapområdet indgået den 2. maj 2024 har aftalt, at der skal indføres en model for nytænkning af merudgiftsydelsen, som skal bidrage til et mere enkelt og gennemsigtigt system, øge retssikkerheden for borgerne og reducere kommunernes udgifter til administration markant. Baggrunden er blandt andet, at de nuværende regler om hjælp til dækning af merudgifter opleves om komplekse, tidskrævende og vanskelige at administrere.

Resultaterne af gennemgangen af de indsendte sager fra Silkeborg kommune på børneområdet (bilag 2).

Ankestyrelsen har undersøgt 5 sager fra Silkeborg kommune om merudgifter til børn og unge efter servicelovens § 41.

Det overordnede billede, der ovenfor tegnes på landsplan, genkendes også i de sager, som Silkeborg kommune har indsendt.

I alle de indsendte sager blev der fundet retlige mangler i forhold til officialprincippet. Efter officialprincippet har myndighederne ansvaret for at oplyse en sag tilstrækkeligt, inden de træffer en afgørelse. På den måde understøtter officialprincippet, at myndighederne træffer afgørelser, der er rigtige og i overensstemmelse med loven. Retlige mangler i forhold til officialprincippet betyder altså, at sagerne ikke var tilstrækkeligt oplyste.

Desuden fandt man, at der i sagerne manglede begrundelser eller oplysninger om mulighed for hjælp efter andre bestemmelser, mv.

Til gengæld fandt man ikke mangler i forhold til partshøring, skøn under regel, forkert vurdering eller hjemmelsmangel.

Selvom sagerne ville være blevet hjemvist på grund af manglende oplysninger, er det ikke nødvendigvis ensbetydende med, at der automatisk ville blive truffet en anderledes afgørelse, efter fornyet behandling af sagen.

Familierådgivningen genkender manglerne på området og har på den baggrund iværksat undervisning i afdelingen. Der er blevet opkvalificeret på både det generelle og specifikke niveau i forhold til merudgiftsområdet.

Det er ligeledes besluttet, at alle klagesager bliver gennemgået med juristen, for på den måde at sikre overholdelse af gældende lovgivning og opinion og juridisk bistand i alle genvurderinger.

Der er desuden sat fokus på endnu mere understøttelse af området i fagsystemet for at sikre en korrekt proces i sagsbehandlingen.

Familierådgivningen vil ændre placering af de meget komplekse specialsager, så alle vil blive behandlet af en børn- og ungerådgiver, der har den nødvendige specialviden.

På baggrund af ovenstående indsatser, ses allerede en fremgang i afgørelser fra Ankestyrelsen.

Resultaterne af gennemgangen af de indsendte sager fra Silkeborg kommune på voksenområdet (bilag 3).

Ankestyrelsen har undersøgt 3 sager fra Silkeborg Kommune om handicapbetingede merudgifter efter servicelovens § 100 (voksenområdet). Alle 3 sager var i overensstemmelse med lovgivningen og Ankestyrelsens praksis.

Ingen af sagerne led af retlige mangler som f.eks. manglende partshøring eller manglende begrundelse. Resultatet i afgørelserne var også i overensstemmelse med Ankestyrelsens praksis og lovgivningen.

Alle sagerne var tilstrækkeligt sagsoplyst. Alle sagerne havde korrekt klagevejledning.

I 2 af sagerne var sagsbehandlingsfristen dog ikke overholdt. Borgeren var heller ikke blevet informeret om dette i henhold til gældende regler.

Borgerinddragelse

Handicaprådet orienteres

Bilag

Bilag 1 - Bilag 1 - Handicapsagsbarometret 2024 Børn

Bilag 2 - Bilag 2 - Kommuneresultater Handicapsagsbarometeret 2024 Silkeborg kommune (Børn)

Bilag 3 - Bilag 3 - Kommuneresultater Handicapsagsbarometeret 2024 Silkeborg kommune (Voksne)

Bilag 4 - Bilag 4 - Handicapsagsbarometret 2024 Voksne

Punkt 13: 13. Orientering om magtanvendelser på socialområdet i 2024

24/23813

Resume

Socialudvalget orienteres om magtanvendelser på socialområdet i 2024.

Indstilling

Socialchefen indstiller til Socialudvalget

- at orientering vedrørende magtanvendelser på socialområdet i 2024 tages til efterretning.

Beslutning Socialudvalget den 07-05-2025

Taget til efterretning.

Beskrivelse af sagen

Udvalget blev på møde 7. august 2024 orienteret om, at reglerne om magtanvendelse ændres delvist, ligesom der kommer nye. Nogle af ændringerne var med virkning fra 1. juli 2024, mens andre var med virkning fra 1. januar 2025. Reglerne om registrering og indberetning af magtanvendelse er lempet væsentligt.

Kommunalbestyrelsen følger udviklingen i anvendelse af magt og andre indgreb i den personlige frihed. Der er lovkrav om en årlig beretning om udviklingen.

Betingelserne for at anvende magt og andre indgreb i selvbestemmelsesret er reguleret af servicelovens kapitel 24, 24 a og 24 b. Samlet set er antallet af magtanvendelser i 2024 kun steget med én, men der er på specifikke områder sket både fald og stigninger.

Formål med magtanvendelsesreglerne

Det overordnede formål med magtanvendelsesreglerne er at sikre omsorgen og retssikkerheden for de svageste borgere.

Registrering og indberetning af magtanvendelser

Anvendelse af magt registreres og indberettes af personalet og lederen på bo- og dagtilbud. Dette tjener flere formål:

- at omsorgspersonalet og deres ledere reflekterer over den måde, som arbejdet udføres på aktuelt og fremover for at forebygge nye tilfælde af magtanvendelser.
- at oplyse den kommunale myndighed, som vurderer, om indberetningen giver anledning til bemærkninger eller ændringer i kommunens afgørelser om borgerens forhold, herunder vurdere, om der er behov for f.eks. pædagogisk opfølgning.
- at oplyse det driftsorienterede tilsyn, herunder Socialtilsynet, som vurderer, om indberetningen giver anledning til tilsynsmæssige overvejelser.
- at udarbejde en årlig beretning om udviklingen omkring magtanvendelser.

Udviklingen i antallet af magtanvendelser

Serviceloven forkortes i tabellen SEL Straffeloven forkortes STR.

Lovgrundlag	2023	2024
SEL § 124 c afværgehjælp (fastholdelse for at afværge ødelæggelse af ting)	3	4
SEL § 124 d akut fastholdelse + tilbageførelse (risiko for personskade)	32	30

SEL § 125 særlige døråbnere	2	2
SEL § 128 stofselser	18	19
SEL § 128 b tryghedsskabende velfærdsteknologi	21	24
SEL § 128 c låsning og sikring af yderdøre og vinduer	1	1
SEL § 128 d låse og sikre døre til fælles opholdsrum	-	-
SEL § 128 e låse og sikre døre til servicearealer og fælles køkkener	-	-
SEL § 128 f låse og sikre låger mv. fra et bo- og dagtilbuds udeareal	-	1
SEL § 128 g låse eller sikre et eller flere skabe, skuffer mv.	-	-
SEL § 128 h åbning af aflåst eller sikret yderdør til en borgers egen bolig i et botilbud	-	-
SEL § 129 flytning uden samtykke	9	5
SEL § 136 a stk. 3 fastholdelse i hygiejnesituationer	3	3
Indgreb fortaget uden hjemmel	15	12
STR §§ 13/14 nødret/nødværge	1	4
I alt	105	105

Indberetningerne er inkl. magtanvendelser over for Silkeborg-borgere i udenbys tilbud.

Udviklingen fra 2023-2024

Det samlede antal magtanvendelser er kun ændret med én fra 2023-2024, men der er sket både stigninger og fald i fordelingen mellem forskellige kategorier.

Magtanvendelser kan deles op i 4 kategorier:

1. Forhåndsgodkendelser der gives af kommunen efter SEL §§ 125, 128, 128 b, 128 c, 128 d, 128 e, 128 f, 128 g, 128 h, og 136 a stk. 3.

Samlet set er tallet steget fra 42 i 2023 til 47 i 2024.

Under denne kategori hører f.eks. tilladelse til fastspænding med stofsele til kørestol for at forhindre fald med deraf følgende personskaade. Tilladelse til at anvende tryghedsskabende velfærdsteknologi som f.eks. døralarmer, låsning – og sikring af døre hører også under denne kategori. Tilladelserne er givet i overensstemmelse med værge/pårørende, og uden at borgeren har modsat sig. Der er krav om forhåndsgodkendelse, selvom borger og værge ikke modsætter sig.

2. Akut fastholdelse for at forhindre enten personskaade eller væsentlige ødelæggelser af ting efter SEL §§ 124 c og 124 d

Personalet har altså fastholdt eller tilbageholdt en person for at forhindre personskaade eller væsentlige ødelæggelser af ting.

Tallet er faldet fra 35 i 2023 til 34 i 2024.

Antallet af indberetninger fordeler sig nogenlunde ens mellem de interne og eksterne tilbud. Sidste år var der en stor overvægt på de eksterne bo- og dagtilbud. En forklaring på udviklingen det seneste år kan være, at Silkeborg Kommune har fået flere borgere med komplekse behov på interne tilbud. Det er myndighedssektionen i Socialafdelingen, der har det

personrettede tilsyn og opfølgningen i forhold til de konkrete borgere, herunder at inddrage magtanvendelserne ved opfølgning, tilsyn og udarbejdelse af handleplan.

3. Flytning uden samtykke efter SEL § 129

Tallet er faldet fra ni i 2023 til fem i 2024.

Der er i sig selv ikke noget bemærkelsesværdigt i faldet. Det er alene udtryk for, at der er flyttet færre borgere i 2024 end i 2023, som ikke selv har været i stand til give samtykke til flytning. Borgerne skal derfor flytte efter servicelovens § 129, hvor flytningen skal godkendes af Familieretshuset. Dette gælder også, selvom borger og værger ikke modsætter sig flytningen.

4. Magtanvendelse uden hjemmel

Dette tal er 15 i 2023 til 12 i 2024.

Kategorien kan dække over forskellige situationer. F.eks. at personalet på et bosted låser sig ind i en borgers lejlighed uden samtykke fra borgeren. Det kan være, fordi der er bekymring for, at borgeren er selvmordstruet eller selvskadende. Borgerens bolig er ukrænkelig og personalet kun må gå ind efter samtykke fra borgeren. Uden samtykke fra borgeren kræver det lovhjemmel eller dommerkendelse, hvis personalet skal låse sig ind. Dette gælder også, selvom borgeren bor i et botilbud og har betydeligt nedsat psykisk funktionsevne. Andre eksempler kan være, hvor personalet har skubbet til en borger eller hevet i en borger for at undgå, at borgeren bliver påkørt af en bil eller angrebet af en anden borger.

Borgerinddragelse

Sagen sendes til orientering i Handicaprådet og Seniorrådet.

Punkt 14: 14. Orientering om afrapportering vedr. gravide med skadeligt rusmiddelbrug

23/21239

Resume

Byrådet orienteres om afrapporteringen på fornyet udmelding vedr. gravide med skadeligt rusmiddelbrug. Der er udarbejdet en forholdsvis kort kommunal afrapportering på Social- og Boligstyrelsens fornyede centrale udmelding vedr. sårbare gravide med rusmiddelbrug.

Afrapporteringen lægger op til, at opgaven med etablering og drift af døgnbehandlingstilbud til målgruppen placeres i regi af Danske Regioner (herunder konkret familieambulatorierne), som tidligere har præsenteret et udspil herfor.

Indstilling

Socialchefen indstiller til byrådet,

- at afrapporteringen på fornyet udmelding vedr. gravide med skadeligt rusmiddelbrug tages til efterretning.

Beslutning Socialudvalget den 07-05-2025

Anbefales, at Byrådet tager sagen til efterretning.

Beskrivelse af sagen

Den centrale udmelding fra Social- og Boligstyrelsen

I 2019 bad styrelsen via en central udmelding i første omgang kommunerne (i regi af de fem KKR-områder) om at forholde sig til målgruppen af udsatte gravide kvinder med et skadeligt rusmiddelbrug og behov for døgnbehandlingsindsatser. Kommunerne meldte bl.a. tilbage til styrelsen at grundet styrelsens definition af, at målgruppen skulle have behov for døgnbehandlingsindsatser, så havde kommunerne kendskab til meget få kvinder i målgruppen.

I 2022 bad styrelsen igen kommunerne om en opdateret beskrivelse af aktuelle indsatser og forslag til fremadrettede indsatsmodeller til målgruppen. Kommunerne svarede her bl.a., at kvinder i målgruppen altid tilbydes en helhedsorienteret, tværfaglig og individuel indsats.

Styrelsen har i maj 2024 udsendt en fornyet behandling af den centrale udmelding om døgnbehandlingsindsats til udsatte gravide med et skadeligt rusmiddelbrug. Her bliver kommunerne bedt om at koordinere og konkretisere et løsningsforslag mht. tilbudsstrukturen til målgruppen i den enkelte region. Det er vurderet, at der skulle udarbejdes en afrapportering på tværs af alle 98 kommuner, da opgaven med etablering af en døgnbehandlingsindsats til målgruppen ikke hører til i kommunalt regi.

Til udarbejdelsen af en samlet og koordineret besvarelse fra kommunerne har der på tværs af de fem KKR-områder derfor været nedsat en administrativ styregruppe og arbejdsgruppe. Styregruppen bag den fælleskommunale afrapportering er enige om, at målgruppen af udsatte gravide med rusmiddelbrug er en sårbar gruppe, der har brug for specialiseret hjælp. Afrapporteringen behandles i de fem KKR-områder i april 2025 og sendes derefter til behandling i kommunerne. Der er tale om en orienteringssag i de relevante kommunale udvalg/kommunalbestyrelserne.

Når afrapporteringen er blevet politisk behandlet i alle 98 kommuner, skal den sendes til Social- og Boligstyrelsen senest den 31. maj 2025.

Afrapportering som besvarelse af den fornyede behandling

Der er udarbejdet en forholdsvis kort kommunal afrapportering på Social- og Boligstyrelsens fornyede centrale udmelding vedr. sårbare gravide med rusmiddelbrug. Afrapporteringen lægger op til, at opgaven med etablering- og drift af døgnbehandlingstilbud til målgruppen placeres i regi af Danske Regioner (herunder konkret familieambulatorierne), som tidligere har præsenteret et udspil herfor.

I argumentationen for forslaget om en løsning i regi af familieambulatorierne har arbejdsgruppen haft fokus på at understrege, at målgruppen af gravide med et skadeligt rusmiddelbrug først og fremmest er hjemmehørende på sundhedsområdet – qua graviditeten som aktionsfaktor, samt håndtering af de skadelige sundhedseffekter ved indtag af stoffer og/eller alkohol for både den gravide og barnet ligeledes er inden for sundhedsområdets regi. Det er i familieambulatorierne, at målgruppen vil kunne modtage en højt specialiseret, tværfaglig og individuel indsats.

Kommunerne anerkender i afrapporteringen, at målgruppen findes, men at den er meget begrænset i en kommunal kontekst. I tillæg hertil ligger kommunernes primære faglighed i forhold til målgruppen, at sikre misbrugsbehandling, samt støtte op om en helhedsorienteret og højt faglig sundhedsindsats i samarbejde med familieambulatorierne. Fokus har dermed været på at underbygge og understrege, at opgaven med at tilbyde en højt specialiseret døgnbehandlingstilbud ikke er en kommunal opgave men en regional opgave.

Kommunerne har i dette perspektiv valgt ikke at komme med input til dimensionering af døgntilbuddene, placering af døgntilbuddene, indretning af døgntilbuddene etc., da det vil være i Social- og Boligstyrelsens samspil med Familieambulatorierne og Sundhedsstyrelsen, at denne konkretisering bør findes sted.

Vedlagt orienteringen er bilag vedr. anmodning om fornyet behandling af den centrale udmelding for udsatte gravide med et skadeligt rusmiddelforbrug samt bilag om afrapportering på Social – og Boligstyrelsens anmodning om fornyet behandling af CU vedr. døgnbehandlingsindsats til udsatte gravide med skadeligt rusmiddelbrug.

Bilag

Bilag 1 - Anmodning om fornyet behandling af den centrale udmelding for udsatte gravide med et skadeligt rusmiddelforbrug.pdf

Bilag 2 - Afrapportering på SBST anmodning om fornyet behandling af CU vedr. døgnbehandlingsindsats til udsatte gravide med skadeligt rusmiddelbrug.pdf

Punkt 15: 15. Til orientering

24/33208

Beslutning Socialudvalget den 07-05-2025

Taget til efterretning.

Beskrivelse af sagen

Brev til KL's Socialudvalg

Brevet er vedlagt dagsordenspunktet som bilag.

Oversigt over Ledige stillinger i Socialafdelingen

Der er aktuelt to ledige stillinger i Socialafdelingen:

- Socialrådgiver/socialformidler til myndighedssektionen
- Socialfaglig medarbejder til Botilbuddet Arendsvej, Voksenhandicap

Lukning af anlægsregnskab for investeringscase vedr. Bostedet i Kjellerup

Foreløbige punkter til Socialudvalgets møde 4. juni 2025:

- Drøftelse og beslutning om budgetforslag for 2026 for bevilling 53 Socialområdet
- Orientering om afrapportering af anvendte frivilligmidler i 2024
- Drøftelse og beslutning om udvidelse af kriterier for tildeling af § 18-midler
- Konstituering af formand i sommeren 2025
- Godkendelse af projekteringsbevilling og anlægsbevilling vedr. udvidelse af STU
- Orientering om behov for boliger med billig husleje
- Drøftelse og beslutning vedr. rådgivningstilbud til unge

Bilag

Bilag 1 - Brev til KL's Socialudvalg_14.04.2025

Punkt 16: 16. Underskriftsside

Beslutning Socialudvalget den 07-05-2025

Protokollen underskrevet.

Beskrivelse af sagen

Udvalget skal godkende beslutningsprotokollen.

For at godkende beslutningsprotokollen skal hvert medlem underskrive ved at trykke på Godkend.